

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب معلّم

(راهنمای تدریس)

آمادگی دفاعی

سال سوم دوره راهنمایی

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب : کتاب معلم آمادگی دفاعی سوم راهنمایی - ۹۸/۱

اعضای شورای برنامه‌ریزی و تألیف : دکتر خدایار ابراهیمی، احمد باغ شیخی، علی تقوایی، مینو رحیمی، دکتر سید امیر رون، محمود سلیمانی، دکتر شهاب قهرمانی، رحمت‌الله مشهدی، محمدرضا مقدادی، محمدرضا متولی‌باشی‌نایینی و احمد یارمحمدی

مؤلفان : محمدرضا مقدادی، محمود سلیمانی، دکتر شهاب قهرمانی و احمد یار محمدی

ناظر : احمد غلامحسینی

تدوین بخش زلزله : علی احسان سیف، ویدا حشمتی

با همکاری : سازمان بسیج مستضعفین، پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس و پژوهشگاه بین‌المللی مطالعات زلزله‌شناسی ویراستار : محمد کاظم بهنیا

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱ - ۹۲۶۶، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وب سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

حروفچین : کبری اجابتی، سیده فاطمه محسنی

مصحح : مؤگان وفائی‌نیا، وجهیه برادران سادات

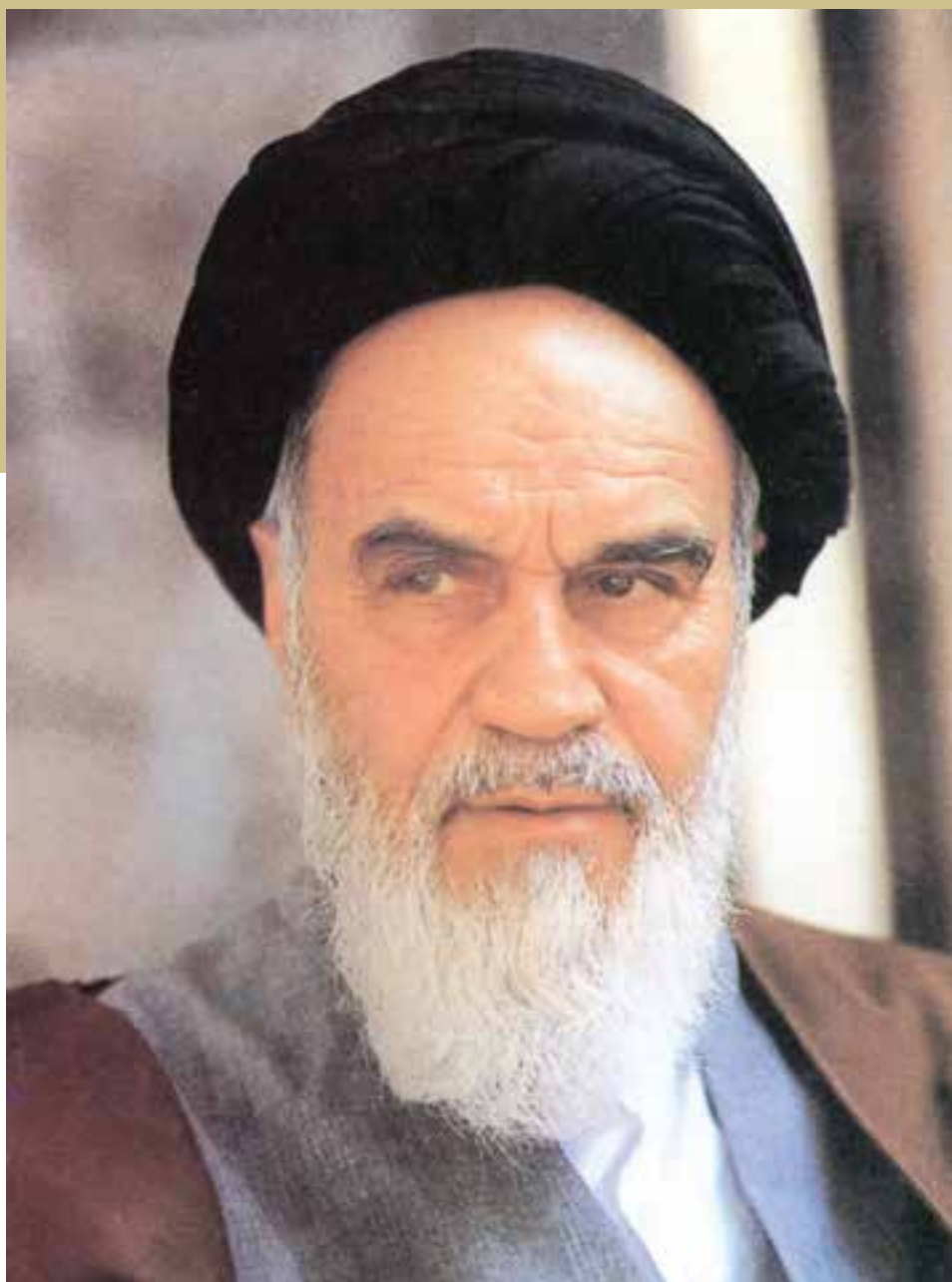
امور آماده‌سازی خبر : سپیده ملک‌ایزدی

امور فنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاجاهی، سیده شیوا شیخ‌الاسلامی

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

هر انسان مخلص و متعهدی که آمادگی دفاعی را لازمه حیات جامعه اسلامی
بداند در نزد خدا آبرو پیدا می کند.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

فهرست

- پیشگفتار

- چند نمونه از آیات نورانی قرآن مجید پیرامون دفاع

- منتخب سخنان امام خمینی و مقام معظم رهبری

- مبانی، اصول و روش های اصلی

۱

فصل اول : دفاع

۱۲

درس اول : امنیت، تهدید و تهاجم

۱۳

درس دوم : جنگ و دفاع

۱۹

درس سوم : انقلاب اسلامی، تداوم نهضت عاشورا

۲۲

درس چهارم : بسیج : مدرسه عشق

۲۶

درس پنجم : هشت سال دفاع مقدس

۲۹

درس ششم : مردان مبارز

۳۷

درس هفتم : زنان قهرمان

۴۱

درس هشتم : پدافند غیرعامل

۴۷

درس نهم : جنگ نرم

۵۱

درس دهم : نظام جمع و جنگ افزارشناسی

۵۶

فصل دوم : زلزله و راه های مقابله با آن

۶۵

درس اول : ضرورت و اهمیت کسب آمادگی در برابر زلزله

۶۶

درس دوم : ایمنی در برابر زلزله

۷۲

درس سوم : در زمان وقوع زلزله چه باید کرد؟

۷۹

درس چهارم : بعد از وقوع زلزله چه باید کرد؟

۸۴

پیشگفتار

انقلاب اسلامی مردم غیور و سلحشور ایران، نقطه عطفی در تاریخ این مرز و بوم و الگویی برای همه ملت‌های آزادیخواه و معتقد در جهان است آنچه به این قیام پرشور هدف و معنا بخشیده، چیزی جز اسلام، قرآن و الگوهای عمل و رفتار اسلامی و در صدر آن پیامبر اعظم، محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت معصومین (ع) نیست

معلم قیام عاشورایی ما، حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) است که با ثار جان خویش و یاران و نزدیکانش حماسه‌ای جاویدان آفریدند حماسه‌ای که امید را در جان و قلب آزادگان جهان حتی با نیرو و امکانات محدود زنده و پایدار می‌سازد. پیروزی انقلاب اسلامی و رهایی از وابستگی و قطع منافع استکبار جهانی، منجر به توطئه‌ها، تهاجم نظامی، تحریم سیاسی - اقتصادی - فرهنگی، تهدید و تحریک‌های فراوان علیه ما شده است این وضعیت و به خصوص رویکردهای نرم دشمنان با استفاده از ابزارهای جاسوسی، تبلیغاتی، ماهواره‌ای و ... ما را بر آن می‌دارد تا با رویکرد تفکر دفاعی و جنگ نرم کتاب‌ها و برنامه‌های درسی را بازنگری و باز تألیف کنیم

کتاب راهنمای معلم براساس رویکردهای مذکور و به منظور ایجاد هماهنگی و یکپارچگی در شیوه‌ها و فنون تدریس، کمک به تکمیل دانستنی‌های معلم، معرفی مواد ابزار و لوازم مختلف، ارزشیابی و آشنایی هرچه بیشتر با اهداف در اختیار شما عزیزان قرار می‌گیرد بدیهی است در راستای تحقق برنامه محوری به جای کتاب محوری، بسته آموزشی این درس مانند گذشته باز است و اجزایی چون فیلم، نرم افزار، عکس و پوستر، نقشه، لوازم و امکانات مختلف، مجله، کتاب و ... با همکاری شما و عنایت مسئولان محترم نهادهای مختلف از جمله ستاد کل نیروهای مسلح، پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (سازمان بسیج مستضعفین) به مرور زمان کمک‌های شایانی به تحقق اهداف خواهد کرد

ان شاء الله

چند نمونه از آیات نورانی قرآن مجید پیرامون دفاع

«وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ...»

(سوره انفال — آیه ۶۰)

هرچه در توان دارید؛ از نیرو و اسب‌های آماده بسیج کنید تا به این وسیله، دشمن خدا و دشمن خودتان را بترسانید

«... وَلَوْ لَا دَفَعَ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ لَهْدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيعُ وَصَلَوَاتُ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ، إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ»

(سوره حج — آیه ۴۰)

اگر خدا بعضی از مردم را با بعضی دیگر دفع نمی کرد، صومعه‌ها، کلیساها، کنیسه‌ها و مساجدی که نام خدا در آن بسیار برده می‌شود، سخت ویران می‌شد و قطعاً خدا به کسی که [دین] او را یاری می‌کند، یاری می‌دهد، چرا که خدا سخت نیرومند شکست‌ناپذیر است

«... وَلَوْ لَا دَفَعَ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ»

(سوره بقره — آیه ۲۵۱)

و اگر خداوند بعضی از مردم را به وسیله بعضی دیگر دفع نمی کرد، قطعاً زمین تباه می‌گردید، ولی خداوند نسبت به جهانیان، لطف و احسان دارد

«أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَأَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ»

(سوره حج — آیه ۳۹)

به کسانی که جنگ بر آنها تحمیل شده، رخصت جهاد و دفاع داده شده است؛ چرا که مورد ظلم قرار گرفته‌اند و البته خدا بر پیروزی آنان سخت تواناست

«كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ»

(سوره بقره — آیه ۲۴۹)

چه بسا گروهی اندک که بر گروهی بسیار به اذن خدا پیروز شدند و خداوند با شکیبایان است

«وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا»

(سوره نساء — آیه ۱۴۱)

و خداوند هرگز بر [زبان] مؤمنین، برای کافران راه [تسلطی] قرار نداده است

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»

(سوره آل عمران — آیه ۲۰۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، (در برابر مشکلات و هوس‌ها) استقامت کنید و در برابر دشمنان (نیز) پایدار باشید و از مرزهای خود مراقبت کنید و از خدا بپرهیزید، شاید رستگار شوید

«وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ»

(سوره آل عمران — آیه ۵۴)

و مکر و حيله کردند و نقشه کشیدند و خداوند هم جزای نیرنگشان را داد و خداوند بهترین جزا دهنده نیرنگ زندگان است

«إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَابَشِّرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ»

(سوره فصلت — آیه ۴۱)

کسانی که گفتند پروردگار ما خدای یگانه است، سپس استقامت کردند، فرشتگان به آنها نازل می‌شوند که بیم مدارید و غمگین نباشید، و مژده باد بر شما به آن بهشتی که نوید داده شده‌اید

«وَأِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»

(سوره حجرات — آیات ۹ و ۱۰)

هرگاه دو گروه از مؤمنان با هم به جنگ و نزاع پردازند در میان آنها صلح برقرار سازید و اگر یکی از آنها بر دیگری تجاوز کند، با طایفه ظالم بیکار کنید تا به فرمان خدا باز گردد، هرگاه بازگشت (و زمینه صلح فراهم شد) در میان آن دو بر طبق عدالت صلح برقرار سازید و عدالت پیشه کنید که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد. مؤمنان برادر یکدیگرند. بنابراین میان دو برادر خود صلح برقرار سازید و تقوای الهی پیشه کنید تا مشمول رحمت او شوید

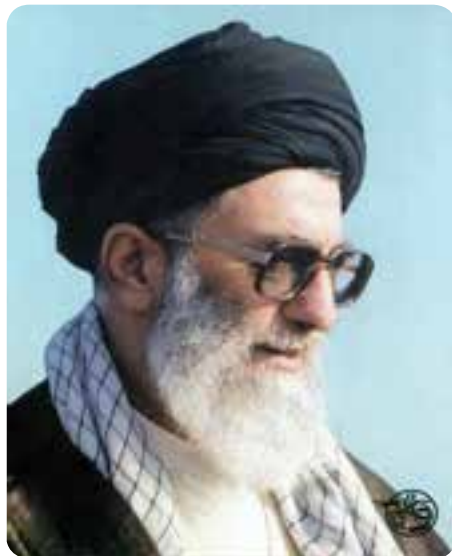

اینکه می‌بینید عراق به ایران حمله می‌کند، علتش گرفتن چهار وجب خاک نیست؛ بلکه علت اصلی آن، ترس آنها از حکومت اسلامی و اتحاد اسلامی است»

امام خمینی (صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۵)
«این جنگ، جنگ اعتقاد است؛ جنگ ارزش‌های اعتقادی – انقلابی؛ و ما در مقابل ظلم ایستاده‌ایم»

امام خمینی (صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۲۲۹)
«دفاع از اسلام و کشور اسلامی، امری است که در موقع خطر، تکلیف شرعی، الهی و ملی است»

امام خمینی
«در هنگامه خطر، ملتی سربلند و جاوید است که اکثریت آن، آمادگی لازم رزمی داشته باشد»
امام خمینی

«ما جنگ طلب نیستیم، ما در فکر دفاعیم، ما زنده و هوشیاریم»

مقام معظم رهبری

«مواظب باشید از مسئله دفاع مقدس که در این کشور اتفاق افتاد، غافل نشوید»

مقام معظم رهبری

«دفاع، جزئی از هویت یک ملت است هر ملتی که نتواند از خود دفاع بکند، زنده

نیست؛ هر ملتی که به فکر دفاع از خود نباشد و خود را آماده نکند، در واقع زنده نیست، هر

ملتی که اهمیت دفاع را درک نکند، به یک معنا زنده نیست»

مقام معظم رهبری